

connexions

La realitat dels animals: situació global i a Catalunya

vista prèvia >

Fer polítiques públiques implica prendre decisions per a canviar realitats de les quals, inevitablement, només podem tenir informació incompleta i fragmentària. Per això mateix, reunir la millor informació disponible no és garantia d'èxit a l'hora de dissenyar polítiques públiques, però prescindir-ne és una garantia de fracàs. Les polítiques dirigides a promoure el benestar animal no són una excepció: és necessari conèixer-ne la realitat i posar-hi números.

Daniela R. Waldhorn

Directora de Benestar Animal a Rethink Priorities;
i membre del consell científic del Centre for Animal Ethics de la UPF
daniela@rethinkpriorities.org

El benestar animal és un desafiament global de dimensions extraordinàries, sobretot per la magnitud de l'ús d'animals no humans per a diverses indústries. Cada any, milers de milions d'ells són criats, sacrificats i utilitzats per a satisfer les necessitats humanes en alimentació, recerca i altres sectors. Sense anar més lluny: el sector

alimentari, per exemple, concentra el 99% dels animals sota control humà, la qual cosa posa de manifest la importància d'abordar el tracte que els dona aquesta indústria.

Aquest article ofereix una descripció general de la situació global del benestar animal, destaca les dades

disponibles sobre el nombre d'animals en explotacions agrícoles a nivell mundial, a l'Estat espanyol i a Catalunya, així com pràctiques predominants de la ramaderia moderna. Finalment, s'aborden algunes oportunitats per a avançar cap a sistemes més ètics i que també afavoreixin la sostenibilitat del sistema alimentari.

Taula 1
Nombre d'animals (per grups i usos)

Grup d'animals	Descripció	Nombre (aproximat)	Percentatge
Animals en laboratoris	Vertebrats (rosegadors, gossos, micos...) i cefalòpodes	192.000.000	0,05%
Animals de companyia	Gossos i gats	844.000.000	0,23%
Animals en alimentació	Animals terrestres: ¹ ~34.696.256.476 Animals aquàtics: ² ~332.800.000.000	367.800.000.000	99,72%
Total		368.836.000.000	100%

Font: Adaptació d'ANIMAL CHARITY EVALUATORS, «How we prioritize causes»; amb dades de TAYLOR I ALVAREZ, «An Estimate of the Number of Animals Used for Scientific Purposes Worldwide in 2015» per al nombre d'animals en laboratoris; SHABANDEH, «Number of dogs and cats kept as pets worldwide in 2018» per al nombre d'animals de companyia; FAO(a), «Crops and livestock products» per als animals en ramaderia; WALDHORN I AUTRIC, «Shrimp: The animals most commonly used and killed for food production» per al nombre d'animals aquàtics —mitjanes arrodonides a xifres significatives.

1 Només vertebrats.
2 Només s'hi inclou peixos i gambes. No es coneixen xifres d'altres animals com llagostes, crancs i pops.

En aquests moments, a partir de dades parcials, és possible estimar que hi ha aproximadament 368.000 milions d'animals sobrevivint en granges ramaderes i aquícoles al voltant del món

La magnitud del problema

Els animals són una part fonamental de la nostra societat. Utilitzem animals per a la producció d'aliments, roba, medicaments i cosmètics. Així mateix, a més, emprem altres animals per al nostre entreteniment i en labors d'assistència. O conviuen amb nosaltres en les nostres llars.

Encara que cap d'ells mereix sofrir, l'ús d'animals per a la producció d'aliments revesteix particular importància pel nombre d'individus involucrats i les condicions en què són mantinguts. Aquest grup inclou tant animals terrestres —pollastres, porcs i vaques, entre d'altres— com a aquàtics —peixos i crustacis, principalment—, que representen la majoria dels animals sota control humà.

Xifres globals

En aquests moments, a partir de dades parcials, és possible estimar que hi ha aproximadament 368.000 milions d'animals sobrevivint en granges ramaderes i aquícoles al voltant del món. Aquesta xifra equival a més de 435 vegades el nombre d'animals de companyia

Taula 2
Nombre aproximat d'animals utilitzats per a consum (per tipologia)

Animal	Nombre aproximat	Percentatge
Gambes	230.000.000.000	62,59%
Peixos	102.800.000.000	27,97%
Pollastres	27.223.471.000	7,41%
Bovins	1.575.773.279	0,43%
Ovelles	1.323.828.040	0,36%
Ànecs	1.267.092.000	0,34%
Cabres	1.127.226.486	0,31%
Porcs	964.523.034	0,26%
Oques	380.368.000	0,10%
Galls dindi	256.818.000	0,07%
Búfals	209.431.865	0,06%
Conills i llebres	156.152.000	0,04%
Cavalls	57.047.609	0,02%
Ases	52.953.585	0,01%
Camells	42.401.242	0,01%
Altres aus	23.449.000	0,01%
Altres rosegadors	19.296.000	0,01%
Altres camèlids	8.660.734	0,00%
Mules i altres	7.764.602	0,00%
Altres crustacis (llagostes, crancs)	No hi ha dades	N/A
Cefalòpodes (pops, sèpies)	No hi ha dades	N/A
Total	367.496.256.476	100%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de FAO(a), «Crops and livestock products» per a animals terrestres. Per als animals aquàtics, es fan servir mitjanes de: MOOD (et al.), «Estimating global numbers of farmed fishes killed for food annually from 1990 to 2019»; MOOD i BROOKE, «Estimating global numbers of fishes caught from the wild annually from 2000 to 2019»; WALDHORN i AUTRIC, «Shrimp: The animals most commonly used and killed for food production».

Els animals usats per a alimentació són, per tant, la majoria aclaparadora —més del 99%— dels que estan sotmesos a control humà

—a l'entorn de 844 milions de gossos i gats— que existirien en el planeta, o a més de 1.915 vegades el nombre d'animals utilitzats per a experiments —aproximadament 192 milions.

Els animals usats per a alimentació són, per tant, una majoria aclaparadora —més del 99%— dels que estan sotmesos a control humà. La magnitud de la situació és tal que, si el comparem amb la població humana, per cada ésser humà viu hi ha uns 45 animals en una granja ramadera o aquícola en aquests moments.¹

Ara bé, de quins animals es tracta? La taula 2 desglossa les espècies d'animals que estan en sistemes aquícoles i ramaders arreu del món. Com s'observa, es tracta en la seva gran majoria d'animals aquàtics —peixos i crustacis—, i els pollastres a continuació.

Cal remarcar que aquestes xifres reflecteixen estimacions del nombre d'animals vius en qualsevol moment donat. Els nombres reals d'animals sacrificats anualment per a la producció de carn, llet i ous són

molt més alts. Com es presenta en la taula 3, de mitjana, s'utilitzen més de 27 bilions d'animals cada any per a la producció d'aliments; o el que és el mateix, unes 231 vegades tots els éssers humans que han existit mai en el planeta Terra.²

Existeixen, per tant, grans diferències entre el nombre d'animals captius i la xifra d'animals sacrificats. Això obeeix a dues raons principals: en primer lloc, al nombre de cicles de producció per any i, d'altra banda, a la captura d'animals per al seu aprofitament com a carn.

Pel que fa als cicles de producció, es procura que siguin el més breus possible, per tal de maximitzar-ne el rendiment i l'eficiència. Així, si l'espècie ho permet, es duen a terme diversos cicles productius a l'any. Prenguem com a exemple els pollastres usats per a produir carn, també anomenats pollastres d'engreix o *broiler*. Aquests animals són sacrificats summament joves, quan són encara cries —a les cinc o set set-

manes de vida—,³ un cas paradigmàtic d'un cicle de producció curt. D'aquesta forma, un productor pot criar i sacrificar diverses generacions de pollastres en un any. Com a conseqüència, mentre hi ha uns 27.000 milions de pollastres d'engreix en explotacions ramaderes en aquests moments,⁴ en total s'utilitzen més de 76.000 milions de pollastres per a la producció de carn cada any.⁵ Com s'observa en la gràfic 1, els pollastres constitueixen el vertebrat terrestre més explotat pels éssers humans, amb un creixement sense parangó en les últimes dècades. En total, suposen més del 74% dels vertebrats terrestres morts per any.⁶

No obstant això, produïm aliments no només d'animals criats, com els pollastres, sinó també d'altres capturats del seu entorn —principalment, animals aquàtics. La pesca aporta bilions d'individus a la producció d'aliments, contribuint també al fet que la xifra d'animals sacrificats per any sigui molt major que la d'animals vius

1 Assumint que la població humana actual és d'uns vuit mil milions de persones.

2 S'estima que a la Terra han nascut uns 117.000 milions de membres de la nostra espècie: KANEDA i HAUB, «How Many People Have Ever Lived on Earth?».

3 USDA, «How old are chickens used for meat?».

4 FAO(a), «Crops and livestock products».

5 FAO(b), «Crops and livestock products».

6 Ibidem.

En total s'utilitzen més de 76.000 milions de pollastres per a la producció de carn cada any

Taula 3
Nombre d'animals usats per a alimentació
(vius en granges i sacrificats, per any)

Categoria	Vius en qualsevol moment	Morts anualment
Animals terrestres ¹	34.696.256.476	102.712.526.627
Animals aquàtics ²	332.800.000.000	26.960.000.000.000
Total	367.496.256.476	27.062.712.526.627

Font: Xifres dels animals terrestres: FAO(a), «Crops and livestock products»; FAO(b), «Crops and livestock products».

1 Només vertebrats.

2 Només s'hi inclou peixos i gambes. No es comptabilitzen altres animals aquàtics dels quals no es coneixen estimacions —llagostes, crancs i cefalòpodes com pòps i sèpies.

en el sistema ramader. Encara que no es disposa de xifres oficials ni actualitzades, les últimes dades disponibles suggereixen que entre 1,1 i 2,2 bilions de peixos serien capturats de la mar cada any, mentre que la xifra de crustacis —principalment gambes— ascendiria a, aproximadament, uns 25 bilions d'individus en mitjana.⁷ Per tant, la gran majoria dels animals directament sacrificats pels éssers humans per a produir aliments són animals aquàtics.

7 El rang de l'estimació va des dels 6,5 als 6,6 bilions: WALDHORN I AUTRIC, «Shrimp: The animals most commonly used and killed for food production».

El cas de l'Estat espanyol i Catalunya

L'Estat espanyol és un dels estats líders en producció ramadera a la UE: és el major productor de carn —aproximadament 8,7 milions de tones anuals⁸— i el tercer en producció d'ous —aproximadament 840.000 tones anuals— en tota la regió.⁹

8 Estimació pròpia a partir de: FAO(c), «Crops and livestock products»; RITCHIE i ROSER, «Fish and Overfishing».

9 RITCHIE (et al.), «Meat and Dairy Production».

El protagonisme de l'Estat espanyol en la producció càrnia és notable amb relació a la carn de porc i d'animals aquàtics. En tots dos casos, l'Estat espanyol és el major productor de la UE, amb prop del 23% de la producció de la regió en cadascun d'aquests sectors. També contribueix significativament a la producció avícola, com s'observa en la taula 4.

En termes de nombre d'animals, les dades anteriors comporten que s'hi criïn uns 888 milions de vertebrats terrestres, unes divuit vegades la població de l'Estat espanyol.¹⁰ No es compten peixos ni altres animals aquàtics,¹¹ però és raonable pensar que aquests nombres són encara més alts que els dels diversos animals terrestres.

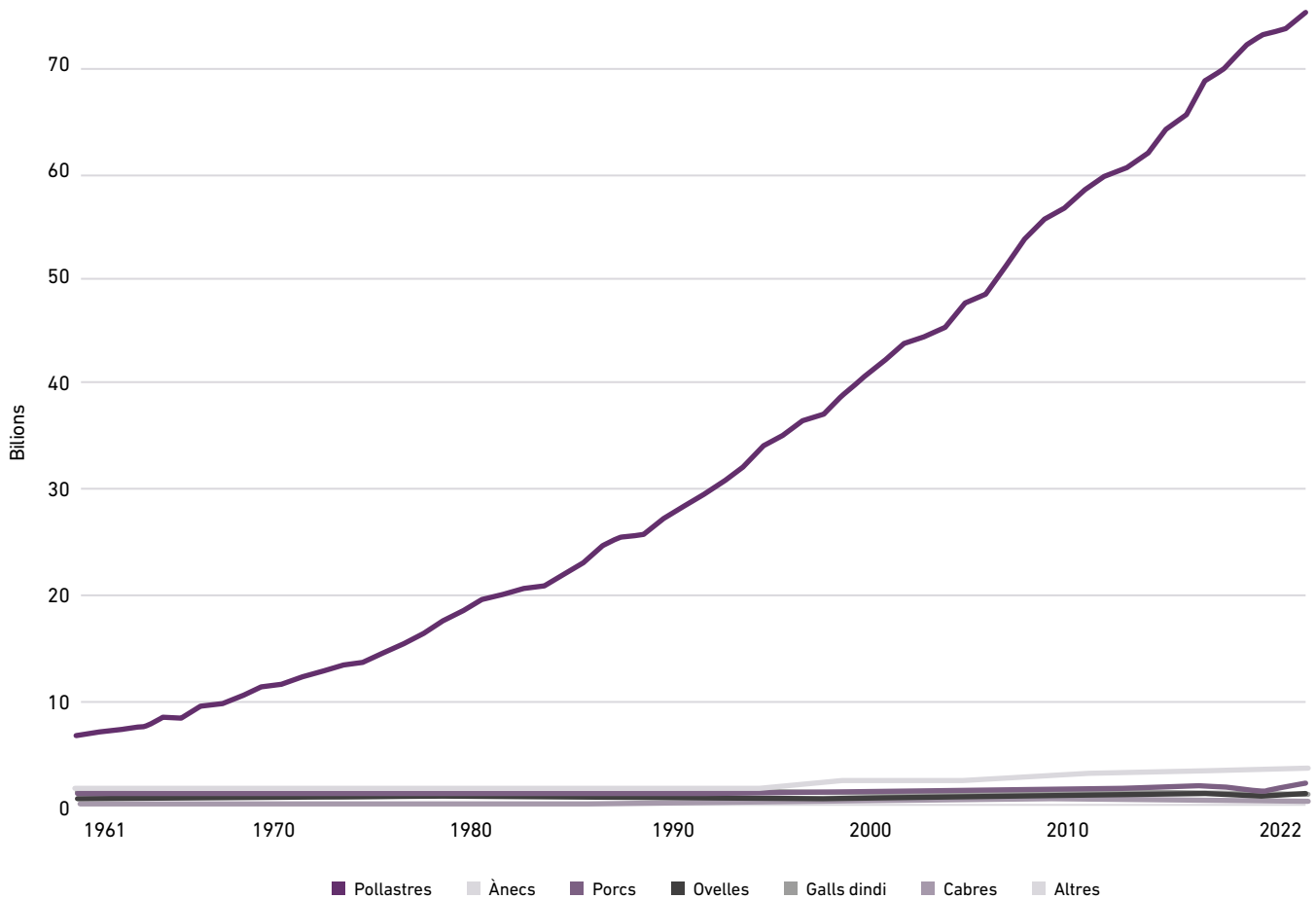
Catalunya juga un paper central en el lideratge ramader de l'Estat espanyol, principalment pel que fa a la produc-

10 Assumint que la població espanyola ascendeix als 49 milions de persones: INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA, «Estadística Continua de Población (ECP)».

11 Les principals espècies en aqüicultura en l'Estat espanyol inclouen el llobarro —*Dicentrarchus labrax*—, l'orada —*Sparus aurata*—, la truita —*Oncorhynchus mykiss*— i el turbot —*Scophthalmus maximus*. Font: MINISTERI D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ, «Especies de acuicultura».

Gràfic 1

Vertebrats terrestres morts, anualment al món, per a producció de carn
(per tant, s'exclouen animals aquàtics i els terrestres morts per a producció de llet i ous)

Font: RITCHIE (et al.), «Meat and Dairy Production».

El protagonisme de l'Estat espanyol en la producció càrnia és notable en relació amb la carn de porc i d'animals aquàtics

Taula 4
Producció anual de carn de l'Estat espanyol i la UE, en tones
(segons dades de 2022 per animals terrestres; i de 2023 per peix i marisc)

Tipus de carn	Estat espanyol	UE	Percentatge de l'Estat espanyol / UE
Porc	5.066.350	22.277.120	22,7%
Pollastre	1.349.990	10.611.450	12,7%
Peix i marisc	1.187.830	5.211.370	22,8%
Boví	731.530	6.722.100	10,9%
Gall dindi	231.590	1.650.660	14,0%
Ovella	119.150	517.810	23,0%
Cabra	11.070	68.570	16,1%
Ànec	3.170	297.630	1,1%
Total	8.700.680	47.356.710	18,4%

Font: Estimació pròpia a partir de FAO(c), «Crops and livestock products» i RITCHIE i ROSER, «Fish and Overfishing».

ció de carn de porc i de pollastre. S'estima que, en aquests moments, existeixen més de 260 milions d'animals terrestres en explotacions ramaderes a l'Estat espanyol; Catalunya concentra el 20% d'aquests animals. En general, aquesta cabanya està dominada per aviram —principalment, pollastres per a engreix, i gallines ponedores en segon lloc— i, en bastant menor mesura, per porcs. Catalunya és líder en l'explotació de tots dos grups d'animals: suma al vol-

tant del 21% de l'aviram de producció i prop del 25% del cens de porcs de tot l'Estat.

Aquestes xifres es reflecteixen en l'alta concentració de granges porcines i avícoles al país. En aquest sentit, Catalunya és la comunitat autònoma amb el major nombre de granges porcines i de pollastres d'engreix en tot l'Estat espanyol.¹² Això planteja

12 MINISTERI D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTA-

seriosos desafiaments per al benestar animal al país, a més d'uns altres greus problemes de sostenibilitat associats a la ramaderia industrial.

La gravetat del problema

L'augment persistent de la demanda de productes d'origen animal ha

CIÓ, «Ficha sectorial: OTE-porcino» i «Ficha sectorial: OTE-avicultura».

Catalunya juga un paper central en el lideratge ramader de l'Estat espanyol, principalment pel que fa a la producció de carn de porc i de pollastre

Taula 5
Nombre de vertebrats terrestres morts i explotats per a consum a l'Estat espanyol en escorxadors (2023)

Animal	Nombre	Percentatge
Ànecs	1.378.000	0,2%
Vaques	2.450.510	0,3%
Cabres	1.151.540	0,1%
Conills i llebres	29.862.000	3,6%
Galls dindi	25.932.000	3,1%
Porcs	53.094.990	6,4%
Pollastres	710.501.000	85,3%
Ovelles	8.370.900	1,0%
Peixos	No hi ha dades	
Crustacis (llagostes, crancs, gambes)	No hi ha dades	
Cefalòpodes (pops, sèpies)	No hi ha dades	
Subtotal (producció de carn) ¹	832.740.940	93,8%
Vaques	785.590	17,5%
Cabres	1.670.940	37,3%
Ovelles	2.021.580	45,1%
Subtotal (producció de llet) ²	4.478.110	0,5%
Gallines ³	50.530.000	5,7%
Total	887.749.050	100,0%

Font: Elaboració pròpia a partir de FAO(d), «Crops and livestock products».

1 Percentatge del subtotal d'animals sacrificats per a producció de carn respecte del total d'animals morts per a consum.

2 Percentatge del subtotal d'animals sacrificats per a producció de llet respecte del total d'animals morts per a consum.

3 Percentatge del subtotal d'animals sacrificats per a producció d'ous respecte del total d'animals sacrificats per a consum. Aquesta xifra no comptabilitza la matança de pollets mascle. En la indústria de l'ou, els pollets mascle solen ser sacrificats perquè no ponen ous i no són econòmicament viables per a la producció de carn a causa del seu lent creixement. Aquest sacrifici generalment ocorre poc després de l'eclosió mitjançant mètodes com la tritració i el gasejat.

impulsat l'expansió a escala de les indústries agropecuàries a nivell local i global. Això té una conseqüència directa per a les vides dels animals, i és el predomini de sistemes intensius que prioritzen l'eficiència econòmica sobre el seu benestar. En aquest sentit, s'estima que, a nivell global, al voltant del 94% dels animals estarien sota sistemes intensius.¹³ Aquestes explotacions, caracteritzades pel confinament perpetu, alt amuntegament, privació de comportaments naturals, mutilacions i altres pràctiques cruels, són una constant en la ramaderia i aquicultura modernes.

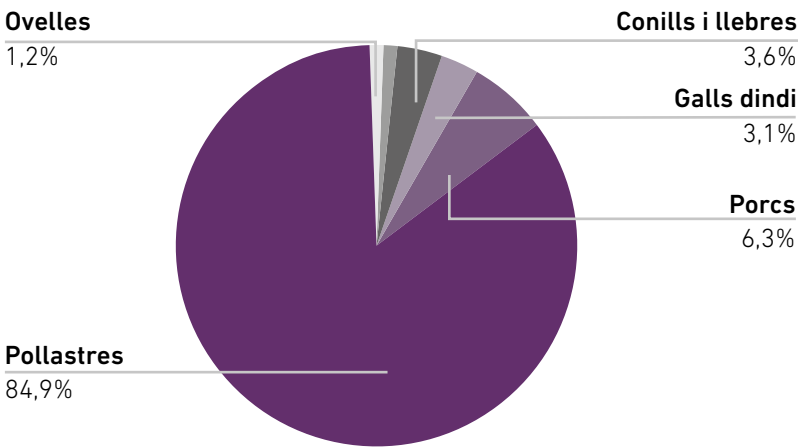
Ni l'Estat espanyol ni Catalunya en són una excepció. Per exemple, en relació amb les explotacions porcínes, s'estima que el 78% de les granges a l'Estat espanyol són intensives.¹⁴ Les macrogranges —explotacions a escala industrial que poden reunir milers de porcs—

13 RITCHIE, «How many animals are factory-farmed?».

14 ZAFRA, «Las macrogranjas, paso a paso: un proceso industrial para criar 53 millones de cerdos al año».

L'augment persistent de la demanda de productes d'origen animal ha impulsat l'expansió a escala de les indústries agropecuàries a nivell local i global

Gràfic 2
Vertebrats terrestres sacrificats per a consum a l'Estat espanyol (%)

Font: Dades de la taula 5.

suposen al voltant del 5% del total.¹⁵ Això significa que és molt probable que almenys el 85-90% dels porcs en l'Estat espanyol i Catalunya estiguin allotjats en sistemes intensius.

Les condicions i pràctiques de ben-estar animal en les explotacions porcínes estatals han suscitat, a nivell social, una gran preocupació. Moltes

granges porcínes a l'Estat espanyol fan servir gàbies de gestació, restringint severament el moviment dels porcs gestants i lactants. Investigacions suggereixen que també és comú l'ús de mutilacions com el tall de cua i la castració sense anestèsia, malgrat la prohibició de la UE d'aquests procediments.¹⁶

16 CONSELL DE LA UE, «Directiva 2008/120/CE del Consell, de 18 de desembre de 2008, relativa a les normes mínimes per a la protecció de porcs».

15 MINISTERI D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ, «Informe trimestral indicadores de porcino».

També s'han reportat altres greus problemes com a maltractament rutinari i normes sanitàries deficients, amb garrins morts que sovint es deixen descompondre entre els animals vius.¹⁷

Respecte als pollastres usats per a la producció de carn, aproximadament el 77,4% de les explotacions de producció crien els seus animals en condicions intensives. Per tant, és molt probable que almenys el 90% dels pollastres d'engreix a l'Estat espanyol i a Catalunya estan allotjats en condicions intensives.¹⁸ Segons la UE, aquest fet comporta problemes associats a amuntegament extrem, mala qualitat de l'aire i estrès per temperatures extremes que posa en risc la salut i vida dels animals. A més de patir mutilacions com el tall del bec, una pràctica que és força freqüent.¹⁹

17 Vegeu: ANIMAL EQUALITY, «Spanish pig farms: Injury, confinement, and death»; MARTÍNEZ i NAVARRO, «Ratas, larvas y canibalismo entre cerdos en una granja con sello de bienestar animal que vende a supermercados».

18 Això és coherent amb les estimacions de l'EFSA per a la UE, que afirmen que el model de producció intensiva representa al voltant del 90% de la producció de pollastres d'engreix a la regió: EFSA AHAW PANEL (et al.), «Welfare of broilers on farm».

19 EFSA AHAW PANEL (et al.), «Welfare of broilers on farm».

Respecte als pollastres usats per a la producció de carn, aproximadament el 77,4% de les explotacions de producció crien els seus animals en condicions intensives

Taula 6
Cens d'animals en ramaderia i pesca a l'Estat espanyol (2020) i Catalunya (2020-2023)

Animal	Estat espanyol		Catalunya	
	Número	Percentatge	Número	Percentatge respecte de l'Estat espanyol
Bovins	6.637.390	2,5%	598.782	9,0%
Aviram (pollastres, gallines...)	202.979.000	77,9%	42.544.012	21,0%
Cabres	2.651.040	1,0%	75.528	2,8%
Ovelles	15.439.220	5,9%	488.212	3,2%
Porcs	32.796.070	12,6%	8.026.467	24,5%
Peixos	No hi ha dades	No hi ha dades	No hi ha dades	No hi ha dades
Crustacis	No hi ha dades	No hi ha dades	No hi ha dades	No hi ha dades
Cefalòpodes (pops)	No hi ha dades	No hi ha dades	No hi ha dades	No hi ha dades
Total	260.502.720	100,0%	51.733.001	19,9%

Font: Elaboració pròpia a partir de FAO(e), «Crops and livestock products»; INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA, «Anuari estadístic de Catalunya».

No obstant això, un dels problemes més urgents que pateixen aquests animals és independent de les condicions de cria: es tracta de la selecció genètica perquè els pollastres creixin molt ràpidament. Això els ocasiona dificultats de mobilitat, pèrdua de plomes i úlceres en la pell que, a més, comporten infeccions, patiments cardíacs i deformacions d'ossos. Les fractures de potes són freqüents, atès que el pollastre és engreixat fins

que les seves extremitats no poden suportar el seu propi pes.²⁰

De manera similar, les gallines ponedores també breguen sovint amb lesions òssies així com fractures i dislocacions, en qualsevol sistema de cria. A això s'hi afegeix el confinament crònic en gàbies que limita severament la llibertat

20 Ibidem.

de moviment d'aquests animals.²¹ Segons dades oficials, al voltant del 67% de les gallines usades per a la producció d'ous a l'Estat espanyol es troben en gàbies, un percentatge sensiblement superior al reportat per altres estats de la UE, com es veu en la gràfic 4.²²

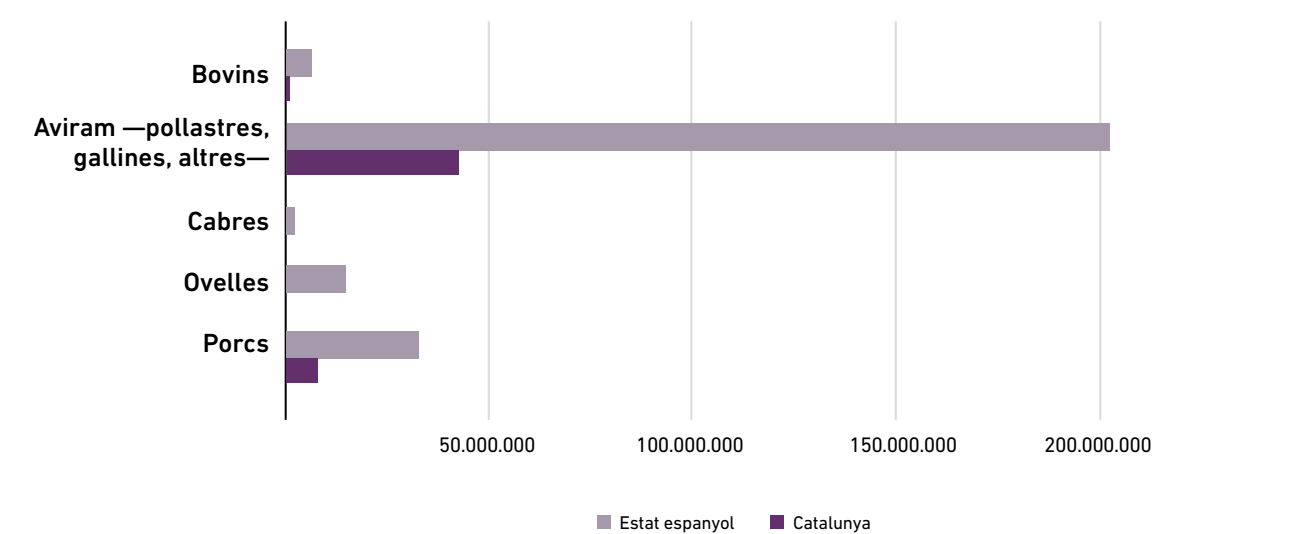
21 EFSA AHAW PANEL (et al.), «Welfare of laying hens on farm».

22 MINISTERI D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTA-

Un dels problemes més urgents que pateixen aquests animals és independent de les condicions de cria: es tracta de la selecció genètica perquè els pollastres creixin molt ràpidament

Gràfic 3

Cens d'animals en ramaderia a l'Estat espanyol i Catalunya

Font: Dades de la taula 6.

D'altra banda, l'amuntegament i la falta d'estímuls ocasionen, entre altres, estrès, frustració i agressions —espíccassada— entre les gallines; l'espíccassada genera ferides, canibalisme i pèrdua de plomes. Per evitar aquestes conseqüències, és habitual que es mutili —talli— el bec de les gallines, tal com es fa amb els pollastres.²³

CIÓ, «El sector de la avicultura de puesta en cifras: principales indicadores económicos».

23 EFSA AHAW PANEL (et al.), «Welfare of laying

Finalment, els riscos de benestar en l'aqüicultura solen ser específics de cada sistema i espècie, però alguns problemes comuns inclouen l'amuntegament, que genera estrès, agressivitat i un alt risc de malalties; la mala qualitat de l'aigua, que pot derivar en problemes respiratoris; i afeccions com paràsits i malalties.²⁴ Els mètodes comuns de

hens on farm».

24 EFSA, «Animal welfare aspects of husbandry systems for farmed Atlantic salmon-Scientific

sacrifici de peixos, com ara el des-sagnat, l'asfíxia o el bany en aigua amb gel, solen provocar morts lentes i doloroses,²⁵ que probablement no es considerarien acceptables per a espècies terrestres. Entre altres

Opinion of the Panel on Animal Health and Welfare»; EFSA, «Animal welfare aspects of husbandry systems for farmed common carp».

25 ANIMAL WELFARE EDUCATION CENTRE, «Report on the feasibility of implementing stunning prior to slaughter in farmed seabream and seabass»; APROMAR, «Guía sobre el bienestar de los peces en la acuicultura española. Vol. 1: Conceptos y Generalidades».

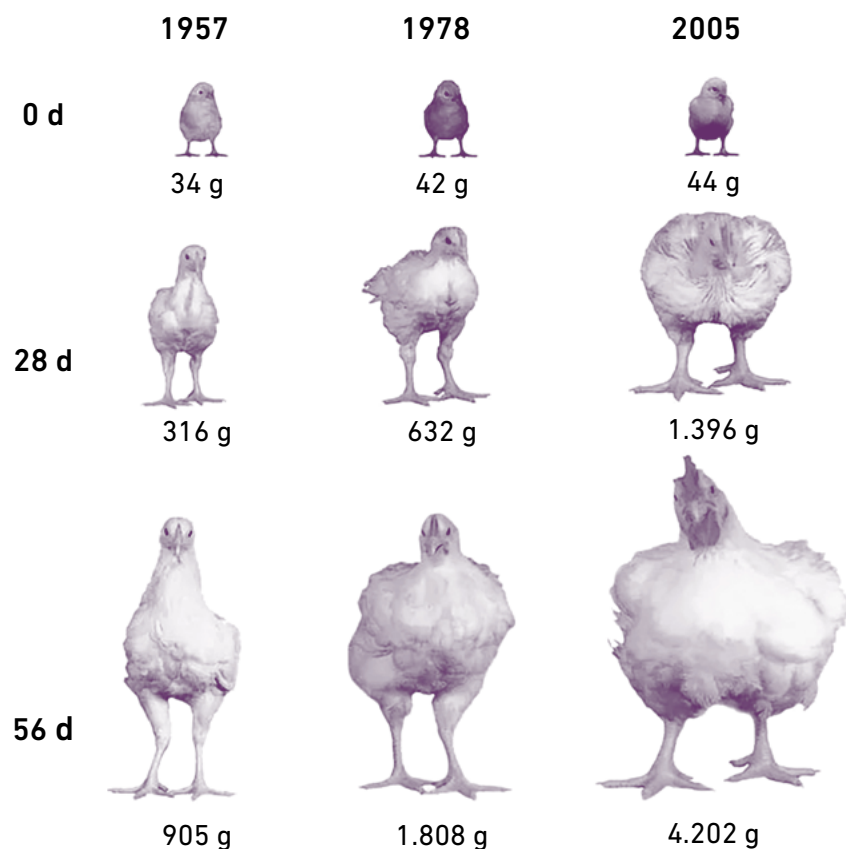
Al voltant del 67% de les gallines usades per a la producció d'ous a l'Estat espanyol es troben en gàbies

Figura 1

Pes de diferents races de pollastres als 0, 28 i 56 dies d'edat (en grams)

1957 i 1978: Meat Control de la Universitat d'Alberta;

2005: pollastre d'engreix Ross 308

factors, la falta de coneixement científic sobre les diferents espècies emprades en aquicultura obstaculitza recomanacions operatives robustes per a cada espècie, tant pel que fa a la seva matança com al maneig i condicions de cria.

Cap a polítiques progressistes de benestar animal

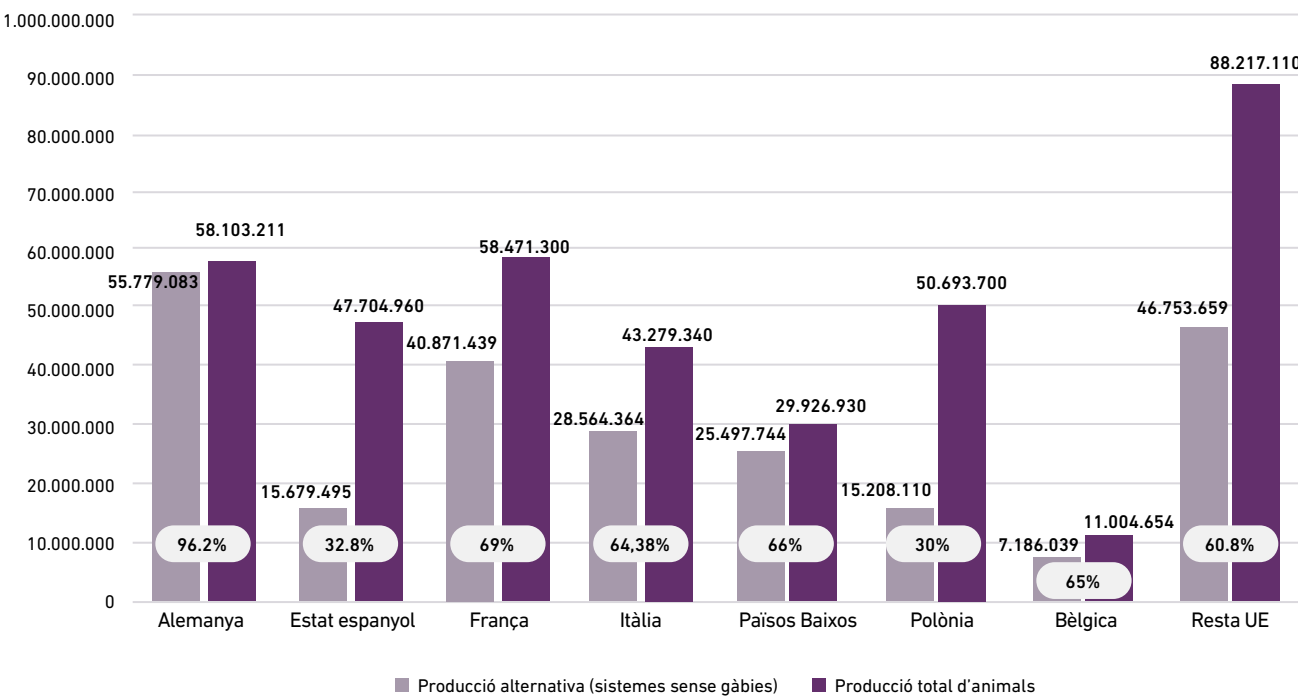
El benestar animal planteja reptes significatius a causa de la magnitud i la complexitat de les activitats d'explotació que involucren aquests individus. No obstant això, s'observen algunes tendències positives cap a sistemes de producció més ètics, com la reducció de l'ús de gàbies per a gallines, tant a nivell estatal, català com europeu. Segons dades oficials, el percentatge de gallines allotjades en gàbies a l'Estat espanyol ha anat disminuint progressivament al llarg dels últims anys.²⁶ Aquesta transformació obeeix a polítiques de grans empreses, que, en resposta a la pressió ciutadana, han invertit importants recursos per a abando-

Font: ZUIDHOF (et al.), «Growth, efficiency, and yield of commercial broilers from 1957, 1978, and 2005».

26 MINISTERI D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ, «El sector de la avicultura de puesta en cifras: principales indicadores económicos».

La falta de coneixement científic sobre les diferents espècies emprades en aquicultura obstaculitza recomanacions operatives robustes per a cada espècie

Gràfic 4
Nombre de gallines ponedores a la UE per sistema de cria

Font: MINISTERI D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ, «El sector de la avicultura de puesta en cifras: principales indicadores económicos».

nar progressivament l'ús de gàbies.²⁷ De manera congruent, l'Autoritat Europea de Seguretat Alimentària

—EFSA, en anglès— ha recomanat abandonar l'ús de gàbies per a salvar el benestar de les gallines.²⁸

La ciutadania sembla estar d'acord amb aquests canvis. Segons l'Eurobaròmetre de 2024, el 80% dels

27 VIKIRAMAN, «On the road to cage-free in Spain».

28 Vegeu: EFSA AHAW PANEL (et al.), «Welfare of

laying hens on farm».

Segons l'últim Eurobaròmetre de 2024, el 80% dels enquestats en l'Estat espanyol pensa que el benestar dels animals en ramaderia hauria d'estar millor protegit que en l'actualitat

enquestats en l'Estat espanyol pensa que el benestar dels animals en ramaderia hauria d'estar millor protegit que en l'actualitat. A més, la majoria dels enquestats declara que és «important» o «molt important» garantir que els animals no romanguin en gàbies individuals, i creu que als animals de granja se'ls ha de proporcionar un espai suficient per a poder moure's, tombar-se i aixecar-se. Així mateix, la majoria està a favor de prohibir la mutilació de parts del cos dels animals —com el tall de cues, orelles, becs, testicles...—, i rebutja altres pràctiques com el sacrifici de pollets mascle en la indústria de l'ou.²⁹

Catalunya, com a país d'avantguarda de valors progressistes, té l'oportunitat de liderar un canvi transformador que beneficiï als animals de manera substantiva. Brindar suport als productors perquè abandonin gradualment i definitivament pràctiques de confinament i amuntegament extrem, com l'ús de gàbies, emergeix com una mesura crucial per a mitigar significativament el so-

friment animal. Com s'observa, una política semblant està alineada amb les preferències de la ciutadania i reflecteix els canvis en curs dins de la indústria alimentària.

Així mateix, Catalunya ha demostrat la seva gran capacitat d'innovació i compromís amb iniciatives que no sols poden prevenir el sofriment animal, sinó, a més, millorar la sostenibilitat de l'actual sistema alimentari. En aquest sentit, cal destacar la posada en marxa el 2023 del Centre d'Innovació en Proteïnes Alternatives per part de la Generalitat de Catalunya,³⁰ i la creació de la primera planta preindustrial per al desenvolupament de proteïnes d'origen vegetal i fermentades.³¹ Aquestes recents iniciatives del Govern, amb uns dinou milions d'euros d'inversió pública, són molt probablement les majors quantitats de diners públics dedicades a promoure proteïnes alternatives a l'Estat espanyol.

30 IRTA, «El Departament d'Acció Climàtica i l'IRTA impulsen el CiPA, un centre pioner en la recerca i la innovació sobre proteïnes alternatives».

31 GENERALITAT DE CATALUNYA, «El sector de la proteïna alternativa a Catalunya: píndola sectorial».

Conclusió

El benestar animal afronta reptes monumentals derivats de la demanda local i global de productes d'origen animal i la prevalença de sistemes de producció intensius que prioritzen l'eficiència econòmica per sobre de les necessitats bàsiques dels animals. L'envergadura del problema i pràctiques com el confinament extrem, les mutilacions i el sacrifici sense atordiment afecten bilions d'individus cada any, fet que subratlla la urgència d'implementar canvis significatius.

Afortunadament, existeixen alguns senyals encoratjadors de progrés. La conscienciació ciutadana i el compromís d'alguns actors privats cap a polítiques més responsables demostren que és possible avançar cap a un sistema alimentari més ètic. Catalunya, com a referent en innovació i valors progressistes, té una oportunitat única per a liderar aquesta transformació, promovent polítiques d'avançada que redueixin el sofriment animal i serveixin de model per a altres països. Això és també una oportunitat d'avançar cap a una societat que abraci la llibertat i la justícia social com a valors fonamentals. ■

29 UNIÓ EUROPEA, «Attitudes of Europeans towards animal welfare».

■ Bibliografia

ANIMAL CHARITY EVALUATORS.

«How we prioritize causes» [en línia].

A *Animal Charity Evaluators*, 2024.

Disponible a: <www.animalcharityevaluators.org>.

ANIMAL EQUALITY. «Spanish Pig Farms:

Injury, Confinement, and Death» [en línia]. A

Animal Equality, de 27 de desembre de 2023.

Disponible a: <www.animalequality.org>.

ANIMAL WELFARE EDUCATION CENTRE.

«Report on the feasibility of implementing stunning prior to slaughter in farmed seabream and seabass» [en línia].

A *AWEC*, 2024. Disponible a: <www.animalwelfareobservatory.org>.

APROMAR. «Guía sobre el bienestar de los

peces en la acuicultura española. Vol. 1:

Conceptos y Generalidades» [en línia]. 2022.

Disponible a: <www.apromar.es>.

CONSELL DE LA UE. «Directiva 2008/120/CE del Consell, de 18 de desembre de 2008, relativa a les normes mínimes per a la protecció de porcs». A *Diari Oficial de la Unió Europea*, L47, de 18 de febrer de 2009.

EFSA. «Animal welfare aspects of husbandry systems for farmed Atlantic salmon-Scientific Opinion of the Panel on Animal Health and Welfare». A *EFSA Journal*, vol. 6, núm. 7, pàg. 736, 2008.

EFSA. «Animal welfare aspects of husbandry systems for farmed common carp». A *EFSA Journal*, vol. 6, núm. 12, pàg. 843, 2008.

EFSA AHAW PANEL (et al.). «Welfare of broilers on farm». A *EFSA Journal*, vol. 21, núm. 2, pàg. e07788, 2023.

EFSA AHAW PANEL (et al.). «Welfare of laying hens on farm». A *EFSA Journal*, vol. 21, no 2, pàg. e07789, 2023.

FAO(a). «Crops and livestock products» [en línia]. A *FAO*, 2025. Disponible a: <www.fao.org>.

FAO(b). «Crops and livestock products» [en línia]. A *FAO*, 2025. Disponible a: <www.fao.org>.

FAO(c). «Crops and livestock products» [en línia]. A *FAO*, 2024. Disponible a: <www.fao.org>.

FAO(d). «Crops and livestock products». [en línia]. A *FAO*, 2025. Disponible a: <www.fao.org>.

FAO(e). «Crops and livestock products» [en línia]. A *FAO*, 2025. Disponible a: <www.fao.org>.

GENERALITAT DE CATALUNYA. «El sector de la proteïna alternativa a Catalunya: píndola sectorial» [en línia]. A *ACCIÓ*, 2024. Disponible a: <www.accio.gencat.cat>.

INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA.

«Anuari estadístic de Catalunya» [en línia].

A *Institut d'Estadística de Catalunya*, 2024.

Disponible a: <www.idescat.cat>.

INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA.

«Estadística Continua de Población (ECP). 1 de octubre de 2024. Datos provisionales» [en línia]. 2024. Disponible a: <www.ine.es>.

IRTA. «El Departament d'Acció Climàtica i l'IRTA impulsen el CiPa, un centre pioner

en la recerca i la innovació sobre proteïnes alternatives» [en línia]. A *IRTA*, de 29 de setembre de 2023. Disponible a: <www.irta.cat>.

KANEDA, Toshiko; HAUB, Carl. «How many people have ever lived on earth?» [en línia]. A *PRB*, de 15 de novembre de 2022. Disponible a: <www.prb.org>.

MARTÍNEZ, Juan José; NAVARRO, Juan. «Ratas, larvas y canibalismo entre cerdos en una granja con sello de bienestar animal que vende a supermercados» [en línia]. A *El País*, de 30 de novembre de 2023. Disponible a: <www.elpais.com>.

MINISTERIO DE AGRICULTURA, PESCA Y ALIMENTACIÓN. «El sector de la avicultura de carne en cifras: principales indicadores económicos» [en línia]. 2024. Disponible a: <www.mapa.gob.es>.

MINISTERIO DE AGRICULTURA, PESCA Y ALIMENTACIÓN. «El sector de la avicultura de puesta en cifras: principales indicadores económicos» [en línia]. 2024. Disponible a: <www.mapa.gob.es>.

MINISTERIO DE AGRICULTURA, PESCA Y ALIMENTACIÓN. «Especies de acuicultura» [en línia]. Disponible a: <www.mapa.gob.es>.

MINISTERIO DE AGRICULTURA, PESCA Y ALIMENTACIÓN. «Ficha sectorial: OTE-avicultura» [en línia]. 2020. Disponible a: <www.mapa.gob.es>.

MINISTERIO DE AGRICULTURA, PESCA Y ALIMENTACIÓN. «Ficha sectorial: OTE-porcino»

[en línia]. 2020. Disponible a: <www.mapa.gob.es>.

MINISTERIO DE AGRICULTURA, PESCA Y ALIMENTACIÓN. «Informe trimestral indicadores de porcino» [en línia]. 2024. Disponible a: <www.mapa.gob.es>.

MOOD, Alison; BROOKE, Phil. «Estimating global numbers of fishes caught from the wild annually from 2000 to 2019». A *Animal Welfare*, vol. 33, pàg. e6, 2024.

MOOD, Alison (et al.). «Estimating global numbers of farmed fishes killed for food annually from 1990 to 2019». A *Animal Welfare*, vol. 32, pàg. e12, 2023.

RITCHIE, Hannah; ROSER, Max. «Fish and Overfishing» [en línia]. A *Our World in Data*, 2024. Disponible a: <www.ourworldindata.org>.

RITCHIE, Hannah. «How many animals are factory-farmed?» [en línia]. A *Our World in Data*, 2023. Disponible a: <www.ourworldindata.org>.

RITCHIE, Hannah (et al.). «Meat and dairy production» [en línia]. A *Our World in Data*, 2023. Disponible a: <www.ourworldindata.org>.

SHAHBANDEH, Mahsa. «Number of dogs and cats kept as pets worldwide in 2018» [en línia]. A Statista, 2024. Disponible a: <www.statista.com>.

TAYLOR, Katy; ALVAREZ, Laura Rego. «An estimate of the number of animals used for scientific purposes worldwide in 2015». A *Alternatives to Laboratory Animals*, vol. 47, núm. 5-6, pàg. 196-213, 2019.

UNIÓ EUROPEA. «Attitudes of Europeans towards animal welfare» [en línia]. A *European Union*, 2023. Disponible a: <www.europa.eu>.

USDA. «How old are chickens used for meat?» [en línia]. A *AskUSDA*, 2024. Disponible a: <www.ask.usda.gov>.

VIKIRAMAN, Rajeswari. «On The Road To Cage-Free In Spain» [en línia]. A *Faunalytics*, 5 d'octubre de 2023. Disponible a: <www.faunalytics.org>.

WALDHORN, Daniela; AUTRIC, Elisa. «Shrimp: The animals most commonly used and killed for food production» [en línia]. A *Rethink Priorities*, 2023. Disponible a: <www.rethinkpriorities.org>.

ZAFRA, Mariano (et al.). «Las macrogranjas, paso a paso: un proceso industrial para criar 53 millones de cerdos al año» [en línia]. A *El País*, 23 de gener de 2022. Disponible a: <www.elpais.com>.

ZUIDHOF, Martin. J. (et al.). «Growth, efficiency, and yield of commercial broilers from 1957, 1978, and 2005». A *Poultry Science*, vol. 93, núm. 12, pàg. 2970-2982, 2014.